Sorts- og stammeforsøg med knoldselleri 1958-61

Forsøgene er udført ved Virum og Blangstedgaard på henholdsvis lettere lermuldet jord og svær lerjord, samt ved Spangsbjerg og Hornum, der har god sandmuldet og lettere sandmuldet jord. I første års orienterende forsøg deltog 23 stammer, 15 af disse fortsatte i de følgende 2 forsøgsår. Af de 8 udgåede kasseredes størstedelen p.gr.a. dårlig indvendig kvalitet.

Frøet er sået omkring 20. februar i varmhus, og udplantning er foretaget omkring 25. maj med 60 × 60 cm afstand. I 4 af forsøgene er foretaget en tidlig optagning til bundteselleri i begyndelsen af september. 12 forsøg er optaget og bedømt midt i november og 10 forsøg er derefter opbevaret til omkring 15. marts, dels i kølerum, dels i ventileret lager.

Ved november-optagning er forskellige dyrkningsmæssige egenskaber ved top og knold bedømt ved karaktergivning, ligesom knoldudbyttet er bestemt i forskellige sorteringer efter salgsforeningernes regler. Planternes udvikling har gennemgående været god, idet knoldenes gennemsnitlige vægt af alle sorter har været 950 g.

Knoldenes husholdningsmæssige egenskaber, specielt mørkfarvning i rå og kogt tilstand og hulhed er bedømt ved gentagne undersøgelser af Statens Husholdningsråd.

Sortsnavnene er af navneudvalget under Fællesudvalget for Prøvedyrkning af Køkkenurter korrigeret og godkendt efter bedømmelser i marken.

I omstående bilag findes en samlet oversigt over forsøgenes resultater.

For at få et samlet udtryk for de enkelte sorter og stammers dyrknings- og brugsværdi, er der konstrueret et værdital, som danner grundlaget for klassificering af stammerne. I dette værdital, hvis sammensætning fremgår af fodnoten nederst på følgende side, er taget gradueret hensyn til forskellige egenskaber, baseret på efterårsoptagning.

Af de prøvede stammer er anerkendt 7, der tilføjes S 1961. Disse er også egnede til vinteropbevaring og enkelte til tidlig optagning.

Beskrivelse af stammerne

Lbnr. 11. Balder, Tagenshus S 1961. Ejer: Fa. A. Hansen, Kastrup.

Har givet et stort udbytte ved efterårsoptagning med meget få frasorterede knolde. Holdbarheden god.

Kraftig, grøn, skinnende, opret top, med fint topfæste. Knoldene meget ensartede, runde til fladrunde, rødderne ret grove, nogenlunde samlede under knolden. Den indvendige kvalitet ret god.

Lbnr. 16. Blanco, Hunderup S 1961. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Krydsning mellem Balder og Imperator. Har givet et stort udbytte ved tidlig optagning og efterårsoptagning. Holdbarheden god.

Meget kraftig, mørkegrøn, noget udbredt top, men ret groft topfæste. Knoldene store, runde til fladrunde, rødderne ret fine, pænt samlede under knolden. Den indvendige kvalitet antagelig.

Lbnr. 4. Alabaster, Ny Munkegaard S 1961. Ejer: Fa. J. E. Ohlsens Enke, København.

Har givet et stort udbytte ved tidlig optagning og efterårsoptagning. Holdbarheden god.

Ret kraftig, opret, mørkegrøn top med fint topfæste. Knoldene middelstore, ensartede, nærmest runde, ret fine rødder og god rodfordeling. Fin indvendig kvalitet.

Lbnr. 1. Alabaster, Hunderup S 1961. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Har givet et stort udbytte ved tidlig optagning og efterårsoptagning. Holdbarheden god.

Meget kraftig, opret, mørkegrøn top, med ret groft topfæste. Knoldene store, runde til fladrunde, rødderne ret grove, men nogenlunde samlede under knolden. Nogle hule knolde, men ellers meget fin indvendig kvalitet.

Lbnr. 15. Balder, Blangstedgaard S 1961. Ejer: Statens forsøgsstation, Blangstedgaard, Odense. Tidligere anerkendt som Blangstedgaard P 1943 og S 1949.

Har givet et godt udbytte ved tidlig optagning og efterårsoptagning. Holdbarheden middelgod.

Særdeles kraftig, mørkegrøn, skinnende, noget udbredt top, med lidt groft topfæste. Knoldene store, runde til fladrunde, noget kantede, rødderne grove, ret pænt samlede under knolden. Den indvendige kvalitet god.

Lbnr. 10. Balder, Hunderup S 1961. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Har givet et stort udbytte ved efterårsoptagning. Holdbarheden god.

Kraftig, grøn, skinnende, udbredt top, med lidt groft topfæste. Knoldene store, runde til fladrunde, lidt uensartede og kantede, rødderne grove, nogenlunde samlede under knolden. Den indvendige kvalitet lidt under middel.

Lbnr. 3. Alabaster, Toftø S 1961. Ejer: Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger og Danske Landboforeningers Frøforsyning. Tidligere anerkendt som Toftø S 1949.

Har givet et godt udbytte ved tidlig optagning og efterårsoptagning. Holdbarheden god.

Kraftig, opret, mørkegrøn top, med noget groft topfæste. Knoldene store, runde til fladrunde, ret fine rødder, nogenlunde samlede under knolden. Antagelig indvendig kvalitet.

Fodnote til oversigtstabel:

* Karakter for topfæste + karakter for glathed + 2 × karakter fri for hulhed + karakter for ensartethed i rodtype + 2 × karakter for rodfordeling + karakter for indvendig farve i rå tilstand + 3 × karakter for indvendig farve i kogt tilstand + forholdstal for udbytte af brugbare knolde, efterår.

Sorts- og stammeforsøg med knoldselleri 1958-61. Gennemsnit af 12 forsøg. Blangstedgaard, Hornum, Spangsbjerg og Virum.

Sorts- og stammenavn	Lb-nr.	Ant. 100 plt. ialt ha	Brugbare knolde, efterår				Karakterer 0—10 (10 = bedst)										Værdital*	Tidlig optagn., brugbare knolde med top fht.	Opbevaring til 15. marts, brugbare knolde fht.
			ant. 100 plt. ha	hkg/ha	forholdstal	gns.-vægt kg	topkraft	topfæste	topfarve	ensartethed i top	glathed	fri for hulhed	ensartethed i rodtype	rodfordeling	indv. farve rå	indv. farve kogt			
Balder, Tagenshus S 1961	11.	283	277	259	109	0.94	7.3	7.1	5.7	8.7	6.6	6.6	7.2	5.4	7.5	5.5	178	96	109
Blanco, Hunderup S 1961	16.	283	256	261	110	1.02	8.0	6.1	7.0	6.5	6.1	6.0	6.0	6.3	6.0	5.7	176	108	111
Alabaster, Ny Munkegaard S 1961	4.	284	266	253	106	0.95	6.7	7.1	7.3	6.8	6.6	5.4	6.6	6.0	6.2	6.7	175	108	109
Alabaster, Hunderup S 1961	1.	282	230	259	109	1.13	7.8	6.2	7.2	5.8	6.3	5.1	5.4	5.0	7.0	6.7	174	115	106
Balder, Blangstedgd. S 1961	15.	281	256	252	106	0.98	8.2	6.5	7.2	6.5	5.6	6.0	5.8	5.7	6.3	5.9	171	105	102
Balder, Hunderup S 1961	10.	283	258	258	108	1.00	7.4	6.4	6.0	6.8	6.0	5.1	4.8	5.4	5.4	5.4	168	90	109
Alabaster, Toftø S 1961	3.	283	253	251	105	0.99	7.4	5.6	7.5	7.7	6.2	4.7	6.2	5.3	5.7	5.7	166	102	109
	5.	284	256	236	99	0.92	7.6	6.1	7.0	6.3	5.8	5.2	6.6	5.7	5.4	6.7	165	104	92
	19.	282	253	231	97	0.91	7.0	7.1	8.2	7.5	6.7	6.7	6.2	7.4	5.9	4.6	165	94	101
	8.	283	249	238	100	0.96	7.1	6.8	7.2	7.2	7.0	4.7	7.2	7.1	4.9	4.1	162	102	103
	20.	284	260	229	96	0.88	6.8	6.9	7.0	7.2	6.1	4.9	5.8	6.9	6.0	5.5	161	98	100
	13.	283	238	224	94	0.94	7.3	6.0	6.7	6.7	5.5	5.8	6.2	5.0	5.8	5.8	157	88	92
	14.	278	229	222	93	0.97	7.4	5.8	6.8	6.0	5.2	4.7	5.8	5.6	6.2	5.3	153	100	92
	22.	279	273	195	82	0.71	5.7	7.4	6.2	7.8	7.6	4.3	7.6	8.4	5.1	4.0	147	87	77
	18.	281	216	201	84	0.93	7.5	5.8	7.7	5.3	5.3	4.6	5.8	5.6	5.8	4.9	142	105	87
Gennemsnit		282	251	238	100	0.95	7.3	6.5	7.0	6.9	6.2	5.3	6.-	6.1	5.9	5.5		100	100
																		251 hkg/ha gns. 4 fors.	205 hkg/ha gns. 10 fors.